

Informasjon om søknad om midlertidig konsesjon etter husdyrkonsesjonsforskriften § 9b og registrering av foredlings- og formeringsbesetninger

I år har det kommet to endringer i husdyrkonsesjonsforskriften - satsene for standardisert erstatning ble endret i sommer og fra nyttår inntre konsesjongrensene for utrangering av avlspurker. Det blir også innført en overgangsordning som skal gjelde fra 1.1.2020 til og med 31.12.2024. Dette innebærer at produsenter som enten i 2017 eller 2018 har utrangeret flere avlspurker enn de nye konsesjongrensene, kan innvilges midlertidig konsesjon for utrangering av avlspurker. Produsentene skal søke på søknadsskjema utarbeidet av Landbruksdirektoratet og søknaden skal behandles av fylkesmannen, slik som ordinære konsesjonssøknader behandles i dag.

Konsesjongrensene for utrangering av avlspurker blir ulike for de ulike besetningstypene. For smågrisbesetninger blir grensen på 150 utrangerede, for foredlingsbesetninger på 438 utrangerede, for formeringsbesetninger på 220 utrangerede, og for nav i purkinger vil grensen bli på 1010 utrangerede avlspurker. For at foredlings- og formeringsbesetningene skal kunne utrangere flere enn 150 avlspurker, må de registreres hos Landbruksdirektoratet.

Mer om søknad om midlertidig konsesjon etter husdyrkonsesjonsforskriften § 9b

Som kjent kan smågris- og kombinertprodusenter som har utrangeret flere avlspurker enn konsesjongrensene som gjelder fra nyttår, søke om midlertidig konsesjon for utrangering av avlspurker. Produsentene skal bruke skjemaet «Søknad om midlertidig konsesjon etter husdyrkonsesjonsforskriften § 9b». Skjemaet ligger på våre hjemmesider. Produsenten skal fylle inn opplysninger om søker, besetningstype, antall slaktede/omsatte/destruerte avlspurker og antall slaktede eller omsatte slaktegriser. I tillegg skal de legge ved salgsbilag og kunderseskontro, eventuelt dokumentasjon for antall destruerte avlspurker. Produsentene skal selv fylle inn antall utrangerede avlspurker han eller hun søker midlertidig konsesjon for.

Søknaden skal påtegnes av kommunen, som bekrefter at opplysningene gitt i søknaden er korrekte og fullstendige, og at kommunens innstilling er lagt ved. Vedtak om midlertidig konsesjon fattes av dere, og kopi av vedtaket sendes til Landbruksdirektoratet som registrerer konsesjonen i husdyrkonsesjonsregisteret.

Det er ikke satt noen frist for å søke om midlertidig konsesjon, men produsenter som kommer til å overstige grensen for utrangering av avlspurker må inneha gyldig midlertidig konsesjon fra det tidspunktet de utrangerer første avlspurke utover konsesjongrensen. Det betyr at det ikke er nødvendig å inneha en midlertidig konsesjon pr. 1.1.2020, slik vi forstår at flere oppfatter.

Om saksbehandling

Produsentene skal blant annet gi opplysninger om antall slaktede avlspurker og slaktede slaktegriser i 2017 eller 2018. Disse opplysningene kontrollerer dere raskt ved å gjøre oppslag på organisasjonsnummeret eller eiendommen i LEV003. Dere kan også slå opp i Leveransedatabasen (LDB). Oppslag i LDB krever mer manuell jobb, men er en mulighet hvis dere ikke ønsker å bruke LEV003.

Videre skal produsentene gi opplysninger om antall solgte griser over 50 kg levendevækt og antall solgte og destruerte avlspurker. Dette er opplysninger som ikke ligger inne i våre databaser, og produsenten må dermed dokumentere dem selv. Produsentene skal legge ved salgsbilag og

kundereskontro for salg av avlspurker og slaktegriser, og dokumentasjon for antall utrangerte avlspurker. Dere må vurdere om dokumentasjonen er korrekt – her er det alminnelig sannsynlighetsovervekt som gjelder.

Vær oppmerksom på at det ikke kan innvilges midlertidig konsesjon for mer enn 956 avlspurker for besetninger uten ordinær konsesjon. En smågrisbesetning kan maksimalt produsere 9,1 innsett i året. Med maksimalt 105 innsatte avlspurker til enhver tid betyr det at en besetning uten konsesjon kan ha utrangert maksimalt $105 * 9,1 \approx 956$ avlspurker. Hvis produsenten har utrangert flere avlspurker enn det, betyr det at han/hun har oversteget konsesjonsgrensen for innsatte avlspurker. Den midlertidige konsesjonen kan ikke baseres på et ulovlig høyt antall innsatte avlspurker, noe som betyr at midlertidig konsesjon for besetninger uten ordinær konsesjon maksimalt kan være 956 utrangerte avlspurker.

Når det gjelder produsenter som tidligere har brutt konsesjonsgrensen, er dette nærmere beskrevet i fastsettelsesbrevet:

«Det følger av husdyrkonsesjonsloven § 4 tredje ledd at en søknad om konsesjon kan avslås dersom søkeren «grovt eller gjentatte ganger har overtrådt bestemmelser i denne loven eller vedtak gjort i medhold av loven». Ved innvilgelse av midlertidig konsesjon i forbindelse med overgangsordningen, vil ikke denne *kan*-bestemmelsen benyttes. Søknader om midlertidig konsesjon for utrangerte avlspurker i forbindelse med overgangsordningen skal som hovedregel innvilges når vilkårene er oppfylt.».

Midlertidig konsesjon for smågrisbesetninger og nav i purkeringer

Smågrisbesetninger og nav i purkeringer som har utrangert flere avlspurker enn konsesjonsgrensen (eller innvilget konsesjon) for utrangerte avlspurker i 2017 eller 2018 kan søke om midlertidig konsesjon.

Behandlingen av disse konsesjonssøknadene er ganske rett fram. Hvis produsenten kan vise at han har utrangert (solgt, slaktet eller destruert) flere avlspurker enn konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon, kan han innvilges midlertidig konsesjon. Produsenten kan få konsesjon for det høyeste antallet avlspurker han eller hun har utrangert i 2017 eller 2018.

Midlertidig konsesjon for foredlings-, formerings- og kombinertbesetninger

For produsenter som driver enten foredlings-, formerings- eller kombinertbesetning, vil slaktegrisoemsetningen legge føringer for hvor mange avlspurker produsentene kan utrangere i løpet av et år. Dette fører til at det maksimale antallet utrangerte avlspurker vil variere fra produsent til produsent, og fra år til år. Som følge av dette må det gjøres en individuell utregning for hver av disse produsentene.

Basert på antall slaktede eller omsatte slaktegris, må man beregne hvor mange avlspurker hver av disse produsentene kunne utrangert. Hvis det faktiske antallet utrangerte avlspurker er høyere enn beregningen viser at de kunne ha utrangert, kan produsenten innvilges midlertidig konsesjon.

Beregningene gjøres på følgende måte:

- foredlingsbesetninger:
(2100 konsesjonsenheter – antall slaktede eller omsatte slaktegriser) / 4,8
- formeringsbesetninger:
(2100 konsesjonsenheter – antall slaktede eller omsatte slaktegriser) / 9,54545
- kombinertbesetninger:
(2100 konsesjonsenheter – antall slaktede eller omsatte slaktegriser) / 14

Hvis produsenten har konsesjon, skal 2100 byttes ut med størrelsen på konsesjonen, gitt i antall konsesjonsenheter. Dere finner eksempelregnestykker lengre ned i e-posten.

Vær oppmerksom på at det maksimale antallet utrangerte avlspurker for disse besetningene kun er et utgangspunkt! Antallet utrangerte avlspurker må tilpasses det antallet slaktede eller omsatte slaktegriser som produsenten har levert i løpet av året. Dette krever at produsentene planlegger driften sin i stor grad.

Midlertidig konsesjon i besetninger som har sanert

I fastsettelsesbrevet står følgende om besetninger som f.eks. har sanert i løpet av 2017 eller 2018: «Dersom det er særlige grunner til at årene 2017 eller 2018 ikke er representative, f.eks. på grunn av sanering, kan departementet jf. husdyrkonsesjonsloven § 4 annet ledd likevel gi midlertidig konsesjon med grunnlag i tidligere basisår.» I slike tilfeller kan dere derfor innvilge midlertidig konsesjon basert på andre år enn 2017 eller 2018.

Regneeksempler

Smågrisbesetning uten konsesjon

En smågrisbesetning uten ordinær konsesjon hadde følgende produksjonstall for 2017 og 2018:

- 2017: 197 slaktede, 250 solgte, 0 destruerte avlspurker. Totalt 447 utrangerte avlspurker.
- 2018: 205 slaktede, 130 solgte, 3 destruerte avlspurker. Totalt 338 utrangerte avlspurker.

Denne produsenten kan søke om midlertidig konsesjon for 447 utrangerte avlspurker.

Kombinertbesetning uten konsesjon

En kombinertbesetning uten konsesjon hadde følgende produksjonstall for 2017 og 2018:

- 2017: 1200 slaktegriser + 87 slaktede avlspurker. 0 solgte og 0 destruerte avlspurker.
- 2018: 1150 slaktegriser + 82 slaktede avlspurker. 0 solgte og 2 destruerte avlspurker.

Fra denne besetningen kunne det utrangeres maksimalt 65 avlspurker i 2017. Det finner vi slik:

$$\frac{2100 \text{ konsesjonsenheter} - 1200 \text{ slaktede slaktegriser}}{14} \approx 65$$

Det ble utrangert 87 avlspurker fra besetningen i 2017, som er 22 avlspurker mer enn 65. Differansen mellom det beregnede maksimale antallet utrangerte avlspurker og det faktiske antallet, er derfor på 22.

I 2018 kunne det maksimalt utrangeres 68 avlspurker fra besetningen. Det finner vi slik:

$$\frac{2100 \text{ konsesjonsenheter} - 1150 \text{ slaktede slaktegriser}}{14} \approx 68$$

Det ble utrangert 84 (82 slaktede + 2 destruerte) avlspurker fra besetningen i 2018, som er 16 mer enn beregningen viser at de kunne utrangere. Differansen mellom det beregnede maksimale antallet og det faktiske antallet utrangerte avlspurker, er derfor på 16 i 2018.

Den midlertidige konsesjonen beregnes som konsesjongrensen + differansen mellom beregnet antall maksimalt utrangerte og faktisk antall utrangerte avlspurker fra det året med høyest utrangering av avlspurker. I dette tilfellet ble det utrangert flest avlspurker i 2017, og differansen mellom beregnet maksimalt utrangerte og faktisk utrangerte avlspurker var på 22. Denne produsenten kan derfor innvilges en midlertidig konsesjon på inntil 172 (150+22) utrangerte avlspurker.

Vi minner om at den innvilgede konsesjonen kun er et utgangspunkt, og at produsenten må tilpasse antallet utrangerte avlspurker etter antallet slaktede eller omsatte slaktegriser i løpet av året!

Kombinertbesetning med konsesjon

En kombinertbesetning med konsesjon på 7000 konsesjonsenheter har følgende produksjonstall for 2017 og 2018:

- 2017: 3027 slaktegriser + 642 slaktede avlspurker. 0 solgte og 75 destruerte avlspurker.
- 2018: 3568 slaktegriser + 760 slaktede avlspurker. 0 solgte og 72 destruerte avlspurker.

Fra denne besetningen kunne det i 2017 utrangeres maksimalt 284 avlspurker. Det finner vi slik:

$$\frac{7000 \text{ konsesjonsenheter} - 3027 \text{ slaktede slaktegriser}}{14} \approx 284$$

Det ble utrangert 717 avlspurker (642 slaktede + 75 destruerte) fra besetningen i 2017, som er 433 (717-284) avlspurker mer enn beregningen viser at kunne utrangeres.

I 2018 kunne det maksimalt utrangeres 246 avlspurker fra besetningen. Det finner vi slik:

$$\frac{7000 \text{ konsesjonsenheter} - 3568 \text{ slaktede slaktegriser}}{14} \approx 246$$

Det ble utrangert 832 avlspurker (760 slaktede + 72 destruerte) fra besetningen i 2018, som er 586 (832-246) avlspurker mer enn beregningen viser at kunne utrangeres.

Denne besetningen har en konsesjon på 7000 konsesjonsenheter, som tilsvarer 500 utrangerte (7000 konsesjonsenheter / 14 konsesjonsenheter per utrangerte avlspurke) avlspurker. Den midlertidige konsesjonen for utrangering av avlspurker beregnes som konsesjonen + differansen mellom beregnet antall utrangerte og faktisk antall utrangerte avlspurker fra det året med høyest utrangering. Denne besetningen vil derfor få en midlertidig konsesjon på inntil 1086 utrangerte avlspurker (500+586).

Igjen gjør vi oppmerksom på at den innvilgede konsesjonen kun er et utgangspunkt, og at produsenten må tilpasse antallet utrangerte avlspurker etter antallet slaktede eller omsatte slaktegriser i løpet av året!

Mer om registrering av foredlings- og formeringsbesetninger

Foredlings- og formeringsbesetningene (avlsbesetninger) vil som kjent få en høyere konsesjonsgrense for utrangering av avlspurker enn bruksbesetninger får. For å kunne utrangere mer enn 150 avlspurker, må avlsbesetningene registrere sin status som avlsbesetning. Denne registreringen skjer via skjemaet «Melding om status som foredlings- eller formeringsbesetning». Skjemaet ligger på hjemmesidene våre.

Produsenten skal fylle inn informasjon som navn, adresse og hovednummer, og krysse av for om besetningen er en foredlings- eller formeringsbesetning. I tillegg skal produsenten legge ved enten kopi av avtale med avlsorganisasjon (gjelder for foredlingsbesetninger) eller kopi av avtale med avlsorganisasjon og slakteri (gjelder for formeringsbesetninger).

Skjemaet sendes direkte til Landbruksdirektoratet, hvor alle avlsbesetningene vil bli registrert. Hvis en produsent søker om midlertidig konsesjon for en avlsbesetning, skal meldeskjemaet legges ved konsesjonssøknaden. I slike tilfeller vil derfor dette skjemaet komme direkte til dere. Det er viktig at skjemaet videresendes til oss når dere fatter vedtak om midlertidig konsesjon.